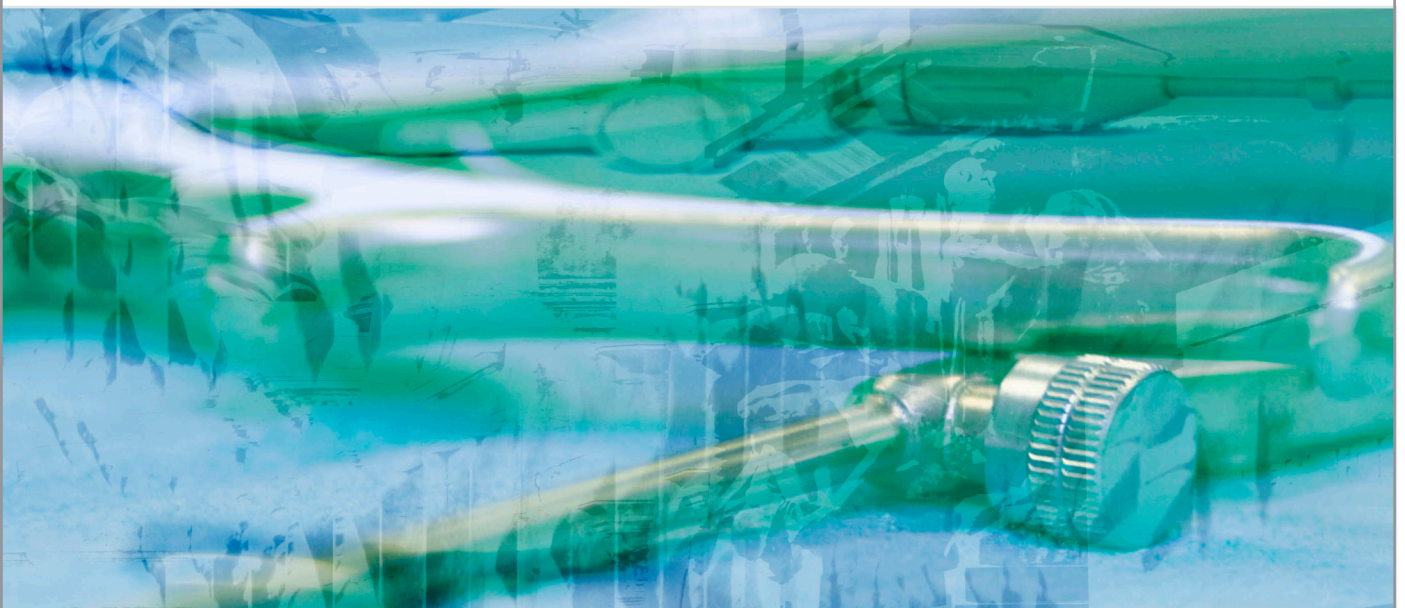

GRÅ STÆR

VELKOMMEN TIL CAPIO CFR SKØRPING

Vi glæder os til at kunne hjælpe dig til et bedre syn her på Capio CFR i Skørping. Med denne pjece vil vi informere dig om forløbet, så du er godt forberedt i forbindelse med operationen.

Husk, at du altid er velkommen til at ringe til os på telefon 9839 2244, hvis du er i tvivl om noget.

HUSK!

At udfylde patientoplysningseskemaet og samtykkeerklæringen, som du har fået tilsendt. Når du har udfyldt de to, kan du enten sende dem til os med posten eller medbringe dem på operationsdagen.

HVAD ER GRÅ STÆR?

Grå stær er uklarheder i øjets linse. Linsen er placeret inde i øjet bag pupillen og regnbue-hinden. Når linsen bliver uklar, forstyrres lyset i at komme korrekt ind i øjet, og synet forringes. Mange oplever det som tågesyn.

Risikoen for grå stær stiger med alderen.

Grå stær kan kun behandles med en operation. Ved operationen fjernes den uklare linse og erstattes med en kunstig linse.

FORBEREDELSE

Smertestillende håndkøbsmedicin

Efter operationen kan du få lette smerter i øjet. Det vil derfor være en god idé at have almindelige smertestillende tabletter hjemme (Pinex, Pamol, Panodil).

Øjendråber

To dage før operationsdagen udfærdiges recepten på de øjendråber, du skal bruge. Recepten lægges på apotekernes server, så du kan hente medicinen på hvilket som helst apotek.

Du skal dagen inden operationen indkøbe øjendråberne, da du skal starte med at dryppe aftenen inden operationen.

Hvis det er første øje, der skal opereres, så dryp begge øjne aftenen før.

Når du efter 3 uger er helt færdig med at dryppe øjet, skal flasken kasseres. Ved operation af andet øje, skal du tage en helt ny flaske i brug. Dvs. du skal købe nye dråber til andet øje.

Der skulle være øjendråber nok til hele perioden, men slipper de op, kan nye genudleveres på samme recept.

Hjemtransport

Til hjemtransporten skal du have en ledsager, som kan køre dig hjem. Dvs. du må ikke selv køre herhen til operation.

Hjemmesygepleje

Hvis du har brug for en hjemmesygeplejerske til at dryppe øjet efter operationen, kontakter vi hjemmesygeplejen samme dag efter operationen.

FORUNDERSØGELSE OG OPERATION

Forundersøgelsen foregår samme dag, som du skal opereres, og du skal forvente, at dit ophold på hospitalet varer 2-4 timer.

Der er ingen specielle forholdsregler inden operationen. Du må gerne spise, drikke og indtage din sædvanlige medicin.

Du skal vaske dig grundigt omkring øjet hjemmefra. Brug ikke makeup eller creme i ansigtet.

Vi beder dig medbringe dine briller. Hvis du bruger kontaktlinser må de ikke bruges 2 dage før operationen.

Forundersøgelse

Ved forundersøgelsen starter vi med at måle og kontrollere dit syn, efter at øjnene er dryppet med pupiludvidende/bedøvende dråber. Vi vurderer, i hvilken grad en operation kan afhjælpe dit synsproblem, og såfremt det

besluttet, at du skal opereres, tages der mål til en ny linse.

Det aftales, hvilken styrke du gerne nogenlunde vil ende op med. Hvis du har en bygningsfejl kan du ikke forvente, at den bliver rettet ved en grå stær-operation.

Vi opererer ikke begge øjne på samme dag. Ved kontrollen dagen efter operationen, kan du aftale tid til operation af det andet øje.

Operation

Efter forundersøgelsen fortsætter du direkte til operation. Operationen foretages i lokalbedøvelse, hvor det vil være muligt at samtale undervejs. Du får dråber i dit øje, som virker smertestillende og får pupillen til at udvide sig, og du tilbydes eventuelt en beroligende tablet.

På operationsstuen ligger du i en behagelig stol. Du får en afdækning over ansigtet med hul til det øje, som skal opereres (vi sørger for, at du får rigeligt med luft).

Du skal kikke direkte ind i et stærkt lys fra mikroskopet i de cirka 15 minutter, operationen varer. Kirurgen dirigerer dig, så spekuler ikke på, om du gør det rigtigt.

Operationen er smertefri, men du kan mærke et tryk/pres ind imellem og måske kølig væske, som løber fra øjet.

For det meste er det ikke nødvendigt at sy såret. Det betyder, at du ikke skal stikkes hverken før eller efter operationen.

Når operationen er færdig, tages afdækningen væk. Du kan bruge din brille til beskyttelse af øjet de første timer.

Når du føler dig klar, eventuelt efter et mindre hvil og en kop kaffe, kan du tage hjem.

ØJENDRYPNING

Ved operationens afslutning dryppes dit øje med dråber, som modvirker betændelsesreaktion og får øjet til at falde til ro.

Efterfølgende, dvs. allerede samme dag, skal du fortsætte med følgende:

Nevanac øjendråber (3 mg/ml) 1 gang dagligt i det opererede øje i 3 uger i alt.

Du må selv bestemme, hvornår på dagen du vil dryppe det opererede øje.

Hvis du i forvejen får dråber for anden øjenlidelse, fortsætter du med dem, medmindre andet aftales.

DRYPPEVEJLEDNING

1. Vask dine hænder
2. Læg hovedet bagover
3. Hold flaskens åbning tæt på øjet, uden at flaskens spids rører ved selve øjet eller øjenvipperne
4. Kig opad og træk ned i det nederste øjenlåg
5. Tryk forsigtigt på flasken for at få en dråbe i øjet
6. Luk øjet et øjeblik
7. Er du i tvivl, om dråben er kommet i øjet, skal du dryppe igen

EFTER OPERATIONEN

Øjenpleje

Vær omhyggelig med håndvask inden øjnene dryppes - det minimerer risikoen for infektion.

Du kan gå i bad med lukkede øjne fra dagen efter operationen, men undgå at gnide øjet og vær forsigtig med sæbe. Du må gerne vaskes af omkring øjet med vat og vand, men igen - undgå at gnide dig i øjet.

Svømmebad må først benyttes efter 2 uger.

Undgå at bruge makeup et par uger.

Solen

Din nye linse har et UV-filter, som beskytter nethinden, *men brug alligevel solbriller den første tid*. Brillen beskytter også mod støv og snavs i luften og mod, at du uforvarende gnider øjet.

Arbejde

De fleste kan genoptage sædvanligt stillesiddende arbejde efter få dage, mens hårdt fysisk arbejde kan kræve 1-2 ugers fravær. Spørg øjenlægen, hvis du er i tvivl.

Synskorrektion

Hvis du mangler en brille straks efter operationen, bør du starte med en billig udgave, da styrken fortsat kan ændre sig den første måned efter operationen.

Du kan trygt og uden skade bruge dine gamle briller i starten, hvis de hjælper. De fleste er, når begge øjne er opereret, relativt uafhængige af briller. *Til at læse med vil man kunne bruge en billig læsebrille omkring +2,5.*

Når øjet er faldet til ro og ikke længere skal dryppes, kan du evt. få lavet dine nye briller hos en optiker.

Bilkørsel

Efter operationen må du *ikke* selv køre bil, før du har været til kontrol hos øjenlægen, der har opereret dig. *Dvs. du må heller ikke selv køre bil herhen den dag, du skal opereres.*

KONTROL

Tidspunktet, for den første kontrol efter operationen, kan du se i dit indkaldelsesbrev. Formålet med kontrollen er at konstatere, at alt er forløbet som ventet, og at der ikke er opstået komplikationer.

Efter kontrolbesøget er der ting, som du skal være opmærksom på:

- Synet kan være sløret de første dage, indtil en eventuel hævelse aftager. Det bør gradvist forbedres og ikke forværres
- Der kan være en let fornemmelse af, at der er et fremmedlegeme i øjet, men en egentlig smerte bør der ikke være
- Øjet kan reagere med en let rødme og tåreflod den første uge. Hvis det tiltager, bør du få det undersøgt. Dråberne er med til at få øjet til at falde til ro

Konklusion: Mærker du tiltagende sløret syn, smerter, kraftig rødme, hævelse og tåreflod, skal du få det undersøgt. Du skal derfor ikke tøve med at kontakte os, hvis du bliver usikker på noget.

KOMPLIKATIONER

De fleste operationer for grå stær forløber uden væsentlige komplikationer, og synet genvindes hurtigt, såfremt øjet ikke fejler andet. Nogle ser straks godt, mens andre må vente nogle dage, til hævelsen fra operationen er aftaget.

For nogle er briller fortsat nødvendige for at se langt væk og/eller tæt på. Brillen kan laves efter cirka en måned.

Komplikationer under operationen

Under operationen kan der gå hul på linsekapslen eller ske tab af øjets glaslegeme, som fylder rummet bag øjets linse. Begge tilfælde kan medføre, at øjenlægen må ændre teknik og linsevalg, og operationstiden kan derved forlænges noget.

I sjældne tilfælde kan en ny linse ikke indopereres straks, men må vente til et senere indgreb.

Yderst sjældent sker det, at en del af den oprindelige linse ikke umiddelbart kan fjern-

nes. I sådanne tilfælde vil du blive henvist til dit nærmeste regionshospital for yderligere operation.

Komplikationer efter operationen

Efter operationen kan trykket på øjet stige, og det kan være forbundet med sløret syn. Hvis trykket ikke normaliseres af sig selv, kan problemet løses ved en kortvarig behandling med tryksænkende medicin, hvorved synet vil bedres.

Det er normalt, at øjet reagerer på operationen med let hævelse, tåreflod, sandkorn og let rødme. *Hvis det tiltager* (almindeligvis inden for den første uge), kan der være tale om en alvorlig komplikation betinget af bakterier, og man skal *straks* få det undersøgt.

Nethindeløsning er en sjælden og ligeledes alvorlig komplikation, som opdages ved et reduceret synsfelt eller i forbindelse med efterfølgende kontrol hos lægen. Det sker sjældent i den første tid efter operationen.

Der kan også komme hævelse omkring den gule plet (Våd Makula), som kan påvirke læseevnen. Det kan forsvinde spontant – men hvis det ikke gør, vil det kræve behandling.

Efterstær er en gradvis forringelse af synet, som skyldes en uklarehed i en rest af den oprindelige linse (linsekapslen). Denne kapselrest er bevidst efterladt for at støtte den nye linse, mens den vokser fast. Efterfølgende er den uden betydning, medmindre den giver et uklart syn. Er det tilfældet, kan den heldigvis let fjernes med en såkaldt Yag-laser - en behandling der mere minder om en undersøgelse, som ikke kræver bedøvelse og har øjeblikkelig effekt.

Hvis du vil læse mere, kan vi anbefale brochuren "Grå stær" fra øjenforeningen Værn Om Synet. Du kan tage den med hjem herfra eller læse den på øjenforeningens hjemmeside www.vos.dk.

KONTAKT

Hvis der opstår problemer efter operationen, kan hospitalet kontaktes på tlf. 9839 2244.

Jvf. vores kontrakt med regionen vil du oftest blive henvist til privat praktiserende øjenlæge eller skadestue.

Får du akut brug for hjælp, skal du kontakte vagtlægen.

Capio CFR Skørping

Himmerlandsvej 36
9520 Skørping

Telefon: 9839 2244 / 2789 3096

Vi træffes bedst:
Mandag-torsdag kl. 8.00-15.30
Fredag kl. 9.00-15.00

E-mail: info@cfrhospitaler.dk
www.capiocfr.dk

○ **Hellerup**
Hans Bekkevolds Allé 2B
2900 Hellerup
Tlf.: 3977 7070

○ **Lyngby**
Jægersborgvej 64-66B
2800 Kgs. Lyngby
Tlf.: 3977 7070

○ **Aarhus**
Margrethepladsen 3
8000 Aarhus C
Tlf.: 8612 1186

○ **Odense**
Pantheonsgade 25
5000 Odense C
Tlf.: 6548 7070

○ **Skørping**
Himmerlandsvej 36
9520 Skørping
Tlf.: 9839 2244

○ **Viborg**
Stadion Allé 7
8800 Viborg
Tlf.: 8725 0899

info@cfrhospitaler.dk • capiocfr.dk

Telefontider:
Mandag-torsdag kl. 8.00-17.00
Fredag 8.00-16.00